

poprzedni nr ul: 910/1614

18.10.2004

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Archiwum i Muzeum Pom. Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Polak
87-100 Toruń, ul. Podmurza 93, tel. 0048 36 65 22 186
e-mail: fapak@wp.pl; www.zawacka.pl

poza Pom.

Okr. Radom - ZWZ-AK

^{Kielce} Borzobohaty Wojciech
ps. „Wojan”, Stanisław, „Elita”

ul: 910/1614 Pom.

córka brata:
Helena Borzobohata
Toruń

VM

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI

Bobrobohaty Wajciech

T: M-910/1614 Pom.

pose, Pom. Okr. Dąbów-Rielce 2.12.76

I./1. Relacja —

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora —

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora

II. Materiały uzupełniające relację k. 43. 1-4

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. — 1945

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945

III./5. Inne ...

IV. Korespondencja

1. z rodzimymi ..... k. 15. 1

.....

.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne k. 1

VI. Fotografie dwa albumy

II. Materiały uzupełniające relacje: Bonrobokoty
Wojciech:

1. art. "Ostatnia droga gen. (...) Wojciecha
Bonrobokotego" - "Polskie Żołnierze" (bez daty),
ksurolop.

k. 2 s. 1-2

2. Notatka biograficzna, "Golaniński
Prace" nr 4/2003, ksurolop. 13. 13-14

k. 2 s. 3-4

Uroczystość w bazylice archikatedralnej.

(Foto: Jan Zelman)

W Warszawie, 17 bm. odbyły się uroczystości pogrzebowe Wojciecha Borzobohatego, ps. „Jelita”, „Stanisław”, „Wojan” — zasłużonego żołnierza Wojska Polskiego, uczestnika wojny obronnej 1939 r., w latach okupacji niemieckiej bojownika konspiracji w szeregach ZWZ i AK, represjonowanego w okresie stalinizmu, a następnie działacza kombatanckiego, prezesa Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej. *Pol ska Zbrojnia*

Przed południem do bazyliki archikatedralnej św. Jana Chrzciciela na Starym Mieście przybyły liczne rzesze weteranów Armii Krajowej. W nawie głównej ka-

nika Wojciecha Borzobohatego na stopień generała brygady”.

Zmarły został także uhonorowany Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski.

Mszę św. żałobną koncelebrował duszpasterz kombatanatów polskich ks. biskup dr Zbigniew Kraszewski.

Następnie przed katedrą sformowano kondukt żałobny, który przewiózł trumnę ze zwłokami generała Borzobohatego na Stare Powązki.

Nad otwartym grobem Szymon Pawlicki odczytał przesłanie prezydenta Lecha Wałęsy:

— Oddajemy hołd wielkiemu żołnierzowi II Rzeczypospolitej, nieugiętemu orędownikowi wolności i pełnej suwerenności narodowej — do końca wiernemu zawołaniu: „Bóg, Honor, Ojczyzna”.

Obrońca Polski w 1939 roku, oficer polskiej armii podziemnej, więziony i represjonowany po zakończeniu wojny. Dopiero w 1966 roku zrehabilitowany. Mimo doznanych upokorzeń, nie tracąc pogody ducha, podejmował próby utworzenia organizacji żołnierzy Armii Krajowej.

Ukoronowaniem Jego idei stało się powołanie Stowarzyszenia Żołnierzy Armii Krajowej, na którego czele stanął.

DOKONCZENIE NA STR. 2.

11/1

Ostatnia droga gen. bryg. w st. spocz. Wojciecha Borzobohatego „Wojana”

prekazała córka brata Helina Borzobohata

Ostatnia droga gen. bryg. w st. spocz. Wojciecha Borzobohatego „Wojana”

DOKOŃCZENIE ZE STR. 1

Generale! Pozostanieś w naszych sercach wzorem żołnierskiej służby, której treść wypełniona do końca patriotycznym umiłowaniem Ojczyzny, promieniowała szlachetnością i skro-

nością, odwagą i hartem ducha, pracowitością i odpowiedzialnością wobec siebie i podkomendnych.

Pozostawiliś nam, Generale, testament żołnierskiej służby Ojczyźnie, której chcemy być wier-

W imieniu kierownictwa Ministerstwa Obrony Narodowej pożegnał Zmarłego wiceminister obrony narodowej Bronisław Komorowski. Przypominając za-
sługi generała Wojciecha Borzobohatego, podkreślił, że dzisiejsze Wojsko Polskie, przechodzące głębokie przeobrażenia także w sferze świadomości, pragnie brać przykład z bohaterów walki i służby Ojczyźnie, nawiązywać do szczytnych tradycji oręża polskiego, czerpać wzorce z ludzi wielkich, całym życiem oddanych Polsce wolnej, suwerennej i demokratycznej.

Zasługi Zmarłego przypomniał także członek Prezydium Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej Zdzisław Rachtan.

Po egzekwi żałobnej, odprawionej przez ks. bp. Zbigniewa Kraszewskiego, trumnę generała Wojciecha Borzobohatego złożono do grobu. Mogiłę przykryły wieńce i wiązanki kwiatów. Uroczystościom asystowała Kompania Reprezentacyjna WP, która oddała Zmarłemu honory woj-
skowe.

Tadeusz FILIPEK

Na warszawskim cmentarzu na Powązkach.

(foto: Jan Zelman)

STR. 2 POLSKA ZBROJNA

WOJCIECH BORZOBOHATY ^{11/3} ps.
„Wojan” – generał, przewodniczący Zarządu Głównego Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej. Urodził się na Wileńszczyźnie. Po uzyskaniu świadectwa dojrzałości wybrał zawodową służbę wojskową. W 1930 r. ukończył Szkołę Podchorążych Artylerii w Toruniu. Następnie służbę wojskową odbył w 3. pułku artylerii ciężkiej w Wilnie. Tytuł kapitana dyplomowanego uzyskał w sierpniu 1939 r., po studiach w Wyższej Szkole Wojennej. ^{11/3}

Kampanię wojenną w 1939 r. odbył na stanowiskach pierwszego oficera w sztabie 36 d.p. w Grupie Operacyjnej gen. Stanisława Skwarczyńskiego, a od 10 września – w Oddziale III Operacyjnym Dowództwa Armii gen. Tadeusza Piskora, do rozwiązania jednostki 20 września pod Tomaszowem Lubelskim. Mimo że był ranny 7 IX, pełnił służbę nadal. Uniknął niewoli, z Lubelszczyzny przedostał się 27.9.1939 r. do oblężonej Warszawy.

Po zakończeniu działań wojennych szybko nawiązał kontakty z podziemiem Polski Walczącej. Działał w tajnej organizacji wojskowej Służba Zwycięstwu Polski, następnie w Związku Walki Zbrojnej, a po zmianie jego nazwy – w Armii Krajowej, pełniąc odpowiedzialne funkcje w sztabach tych organizacji na terenie Warszawy. Po trzech i pół roku skierowany został na stanowisko szefa sztabu Komendy Okręgu Radomsko-Kieleckiego Armii Krajowej w stopniu majora dyplomowanego. W czerwcu 1944 r. oprócz stanowiska szefa sztabu pełnił także funkcję zastępcy Komendanta Okręgu Radomsko-Kieleckiego AK. We wrześniu 1944 r. został awansowany do stopnia podpułkownika. Był dwukrotnie ranny, we wrześniu 1939 r. i w AK. Odznaczony został Krzyżem Srebrnym *Virtuti Militari* i dwukrotnie Krzyżem Walecznych.

Po rozwiązaniu Armii Krajowej pracował w Delegaturze Sił Zbrojnych na Kraj jako szef sztabu. Aresztowany przez UB w czerwcu 1945 r. przebywał w więzieniu: w Pawilonie X w Warszawie, w Rawiczu i Wronkach. Więzienie opuścił po 8 latach, w październiku 1953 r., w złym stanie zdrowia. Pełnej rehabilitacji doczekał 12 lat później na podstawie decyzji Sądu Najwyższego. Utraconego w więzieniach zdrowia nikt już Mu nie mógł przywrócić.

O żołnierzach swoich nigdy nie zapomniał. Dbał o ich weryfikację i przywrócenie godności oraz uhonorowanie ich żołnierskiego wysiłku odznaczeniami bojowymi. Podjął też prace historyczne. W roku 1984 wydał po raz pierwszy monografię pt. „Jodła”, rzetelne opracowanie historyczne o działalności Okręgu Radomsko-Kieleckiego AK, będące hołdem poległym i żywym żołnierzom AK, wśród których było wielu Wielkopolan.

Gdy z początkiem 1989 r. zaistniała możliwość utworzenia samodzielnej organizacji, to już 11.3.1989 r. powołał do życia Stowarzyszenie Żołnierzy Armii Krajowej, które po połączeniu ze Związkiem Żołnierzy Armii

"Gdańskie Przekazanie", nr 4/2003

- 14 -

11/14

11/14

Krajowej (14-15 III 1990 r.) stworzyło podstawy silnej organizacji pod nazwą Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej, z Wojciechem Borzobohatym na czele, której przewodniczącym był do samej śmierci. Zmarł nagle 10 stycznia 1991 roku w Warszawie. Pogrzeb odbył się 17 stycznia 1991 r. Na życzenie rodziny pochowany został w grobowcu rodzinnym na cywilnym Cmentarzu Powązkowskim, a nie w zaproponowanym przez MON grobie w Alei Zasłużonych Cmentarza Wojskowego na Powązkach

Uroczystości pogrzebowe poprzedziło nabożeństwo żałobne w katedrze św. Jana w Warszawie. Głównym celebrazem był ks bp Kraszewski. Odchodzącego na wieczną wartę wyższego dowódcę AK odprowadzało w ostatniej drodze ponad sto pocztów sztandarowych z całego kraju i tysiące żołnierzy konspiracji i walki, także z zagranicy. Pplk/dypl Wojciech Borzobohaty, w uznaniu Jego zasług na polu walki, w konspiracji oraz powojennej działalności kombatanckiej, mianowany został pośmiertnie przez Prezydenta RP na wniosek Ministra Obrony Narodowej generałem brygady i odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski

IV/1. Korespondencja bieżąca: z rodziną, W.
/1. Bonobohotę

1. List do Fundacji do Główny
Bonobohotę z 11.08.1997 r. w
sprawie Sygnatury Somy generała, napis
kop.

K. 1 S. 1

IV/11/1

II Kopia

Toruń dnia 11.08.97r

L d .....

Szanowna Pani Doktor
Kalina Borzobohata

87-100 Toruń

Szanowna Pani

Proszę uprzejmie o materiały potrzebne do napisania
życiorysu Pani Borzobohatej żony płk Borzobohatego .
Załączam schemat relacji jako wskazówka do opracowania -
zebrania w/w materiałów .
Proszę też o zdjęcie z lat okupacji lub okresu powojennego.
Pani Borzobohaty i Pana Płk.

Z wyrazami Szacunku i poważania

Archiwista mgr Michał Ojczyk

.....

schemat WSK

Córka brata
Kalina Borzobohata
Toruń, Kraszewskiego

M-910/1614

Poza Pom.
ZWZ AK

+

Borzobohaty Wojciech

"Wojan" "Stanisław" "Elita"

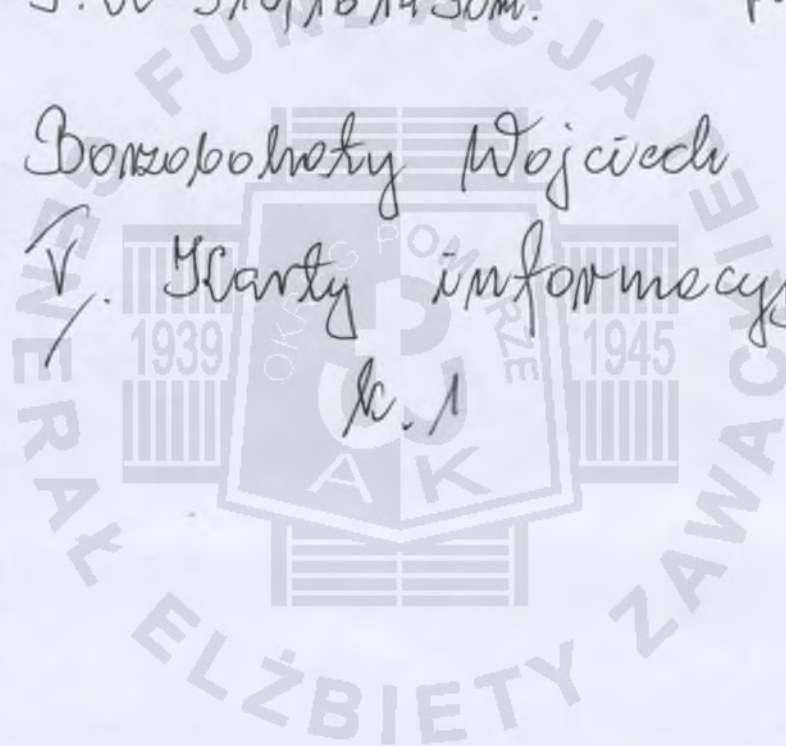
T: K-910/1614 Pom.

pozo Pom.

Domoboloty Wojewodi

V. Karty informacyjne

k. 1

gen. bryg. ^{††} Bonrobahoty
Wojciech

poz.
Pom.
2 W2-AV,

zob. Wojciech Bonrobahoty, fot. a,
Olny, Radomsko - Siedleci
z W2-AK 1939-1945
Warszawa 1988 (bibl. Fund.)

W2 W/115

Borżobohaty Wójciech

